

νῶνται ἐν ταῖς προσευχαῖς καὶ ταῖς θυσίαις, διότι ἐκδικοῦνται ἀπηνῶς καὶ καταπέμπουσι θυέλλας, πῦρ, λοιμὸν καὶ πάντα ὄλεθρον, ἐνῷ πάλιν σαφιλέουσι τοῖς ἀνθρώποις πᾶσαν εὐλογίαν, ὅταν ἅπαξ ἐξευμενισθέντες τυγχάνωσιν ἀγρόπνου παρ' αὐτῶν λατρείας. — Ἄν δ' ἐπετρέπετο ἡμῖν νὰ ἐκφέρωμεν γνώμην τινὰ περὶ τῆς ἐξευρέσεως τῶν ἀγαθῶν τούτων δαιμόνων, ἡθέλομεν ἀποδώσει αὐτὴν εἰς τὸν καθαρῶς ὑποκειμενικὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀνθρώπου, οὗ ὁ ἐγωῖσμός ἐμφυσῶν ὅλως ἀμόρφωτον καὶ ἀχαλίνωτον φαντασίαν δὲν ἦτο δυνατόν νὰ παραγάγῃ εἰς μέσον καὶ ἔπειτα νὰ πιστεύσῃ εἰμὴ παρόμοια τερατολογήματα.

Ὅποσα ὅμως διδάγματα παρέχει καὶ πόσας σκέψεις προκαλεῖ ἡ σοβρὰ ἐκτίμησις τοῦ περὶ ψυχῆς ἰδανικοῦ τῶν ἀγρίων καὶ πρωτογενῶν ἀνθρώπων! Ἀπαιτεῖται νὰ ᾔνῃ τις ὀξύδερκέστατος παρατηρητής, ν' ἀποβάλῃ ἐπὶ στιγμὴν πᾶσαν ἀτομικὴν ἀπαίτησιν καὶ νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν ὑπεράνθρωπον ἐκείνην ἀνεκτικότητα, δι' ἧς καὶ μόνῃς ἐλευθέρος προλήψεων δύναται νὰ παρακαλουθῇ τὸν φυσικὸν ἄνθρωπον εἰς τὰς στοιχειωδεστάτας ταύτας περὶ ἀθανασίας τῆς

ψυχῆς σκέψεις καὶ οὕτω νὰ συλλάβῃ τὸ ἀόρατον εἰς τοὺς πολλοὺς νῆμα, δι' οὗ ἡ ἀνθρωπότης δυνάμει τῶν ἀναλλοιώτων τῆς ἀναπτύξεως νόμων κατήντησεν εἰς ὑψηλότερον καὶ ἀνθρωπινώτερον ἰδανικόν. Ὁ ἄνθρωπος περιεπλανήθη καὶ περιπλανᾶται ἀκόμη εἰς ἀπατηλὰς ἀτραπούς, τὰς ὁποίας ἐξεῦρε καὶ διήνοιξεν αὐτός, οὐχὶ δὲ σπανίως ἐπεζήτησεν ἐπιμόνως τὸν ἴδιον ὄλεθρον. Καὶ ποῦ ἄλλοῦ φανεροῦται τῷ ὄντι ἐναργέστατα ἡ πρὸς γνώσιν τῆς ἀληθείας ὁρμὴ τοῦ ἀνθρώπου, ποῦ ἡ πρὸς ἰδανικόν τι τέρμα ἀκάθεκτος τάσις, εἰμὴ ἐν αὐτῇ τῇ πλάνῃ, ὅσον χονδροειδῇ καὶ ἀν ἐξωγράφισαν αὐτὴν οἱ ἐκθέσαντες τὰς ἀνωτέρω περὶ ψυχῆς δοξασίας τῶν ἀγρίων ἀρχαιοδίφαι; — Οἱ ἀπαισιοδοξοῦντες τῶν φιλοσόφων ἀποφαίνονται στωικῶς, ὅτι ταῦτόν ἐστιν αἰωνίως ἀπατᾶσθαι καὶ ἄνθρωπον εἶναι. Ἀλλ' οἱ ἔχοντες ἰδανικόν τι ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ — ὅσον καὶ ἀν ζῶσι περιφρονημένοι καὶ ἀπομεμονωμένοι — αὐτοὶ πιστεύουσιν, ὅτι ὁ Θεὸς ἐφρόντισε νὰ χάριση εἰς τὸν ἄνθρωπον τὴν εὐεργετικὴν ἐκείνην δύναμιν, δι' ἧς τείνει πάντοτε καὶ ἐπὶ τέλους κατορθοῦ νὰ σωθῇ.

ΟΙ ΡΑΚΟΣΥΛΛΕΚΤΑΙ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ.

Ἡ ποίησις καὶ αἱ παραδόσεις ἐκόσμησαν διὰ τῆς αἰγλῆς καὶ τῆς μαγείας τοῦ ῥωμαντισμοῦ τρεῖς τύπους τοῦ φανταστικοῦ τῶν Παρισίων βίου. Οἱ τύποι οὗτοι εἶνε ἡ Μιμῆ Πινσὼν, ὁ Γκαβρὸς καὶ ὁ Βιρελόκ. Ὁ ξένος ἐκεῖνος, ὅστις περὶ τῆς γαλλικῆς πρωτεύουσας δὲν γνωρίζει ἄλλο παρὰ μόνον ὅ,τι ἀνέγνωσεν ἐν τοῖς μυθιστορήμασι τῶν παρισιαίων συγγραφέων καὶ ἐν τοῖς ἐκτρώμασι τῶν ξένων, οἵτινες ἡθέλησαν νὰ τοὺς μιμηθῶσι, δὲν δύναται νὰ φαντασθῇ τὴν πόλιν τῶν Παρισίων χωρὶς συγχρόνως νὰ ἔχῃ πρὸ τῶν νοερῶν ὀφθαλμῶν τοῦ τὴν μορφὴν τῆς αἰσθηματικῆς καὶ χαριέσσης *grizetas*, τοῦ νοήμονος καὶ ἡρωικοῦ *τραμπούκου* καὶ τοῦ μυστηριωδῆς φιλοσοφοῦντος *ράκοςυλλέκτου*. Τοὺς ὑπὸ τῆς φαντασίας τοῦ ξένου πλαττομένους ὅμως τύπους τούτους ματην ἀναζητεῖ ὁ κάτοικος τῶν Παρισίων νὰ συναντήσῃ ἐν ταῖς ὁδοῖς τῆς πόλεως, διὰ νὰ τοὺς εὕρῃ δὲ ἀπαιτεῖται ν' ἀνοίξῃ τὰ ἔργα τοῦ Μυσσέ, τοῦ Βίκτωρος Οὐγώ, τοῦ Privat d'Anglemont καὶ νὰ διερευνήσῃ ὅλην τὴν φιλολογίαν τῆς ἐποχῆς τῶν μακροχαιτῶν μυθιστοριογράφων.

Ἡ Μιμῆ Πινσὼν δὲν κατοικεῖ πλέον εἰς ἀνδοστολίστον δωμάτιον, κάτωθεν τῆς στέγης, δὲν τραγῶδεῖ ὡς τὸ καναρίνιον, τὸ ὅποιον τρέφει καὶ θαυπεύει δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, τὰ ἄσματά της δὲν εἶνε ἀθῶα κελαδήματα ἀφελούς εὐθυμίας ἢ συγκινητικῆς μελαγχολίας καὶ δὲν εἶνε ἀφωσιωμένη δι' ἱεροῦ ἔρωτος εἰς σπουδαστὴν, τοῦ ὁποίου μόνος πλοῦτος εἶνε τὰ εἰκοσιν ἔτη του, ἀλλ' ἡ Μιμῆ εἶνε τὴν σήμερον κόρη ὀκνηρά, ἐξηχρεωμένη, ἀνιαρά, ματαιόφρων καὶ ἰδιοτελής, πωλοῦσα ἑαυτὴν εἰς τὸν πλειοδοτοῦντα καὶ τηροῦσα τὴν ἀφοσίωσιν της ἀκριβῶς ἐφ' ὅσον χρόνον διαρκεῖ καὶ ἡ γενναιοδωρία τοῦ λάτρεώς της.

Ὁ Γκαβρὸς δὲν εἶνε ὁ ἀγχίνους ἐκεῖνος καὶ φιλοσκόμων παρατηρητής, ὅστις φαίνεται ὡς ἀνὴρ ἀπεσπᾶσθαι ἐκ τινος χοροῦ τοῦ Ἀριστοφάνους, ὅστις καυστικῶς ἐπικρίνει τὰς ἀδυναμίας τῶν ἰσχυρῶν καὶ τῶν ἀνδρείων τὰς πράξεις ἀνταμείβει δι' ἀφελούς φιλοφρονητικοῦ μειδιάματος, ὅστις εἰς πάντα κατορθοῦ νὰ δίδῃ μίαν ἀστείαν χοροῖαν, κατὰ τὰς διαφόρους δημοτικὰς ἐορτὰς διαδραματίζει τὸ πρῶτον πρόσωπον ὡς

ἡ ἐνσάρκωσις ὑπερεκχειλιζούσης εὐθυμίας καὶ φαιδρότητος, καὶ εἰς τὴν στιγμὴν τοῦ ἀγῶνος ὑπὲρ μεγάλων πατριωτικῶν ἰδεῶν ἀποθνήσκει μὲ ἐν εὐφρᾷ ἐπίγραμμα ἐπὶ τῶν χελέων, ἀλλ' ὁ Γκαβρὸς εἶνε τὴν σήμερον καχεκτικός, ἀναιμικός καὶ χοιραδικὸς νεανίας, προώρως ὠρμάσας καὶ μέχρις ὁστέων διαρθραεῖς, ἀναιδὴς βεβαίως καὶ μὴ σεβόμενος οὔτε τοὺς ζῶντας οὔτε τοὺς τεθνεώτας, συγχρόνως δὲ ἀμαθὴς καὶ περιορισμένος τὸν νοῦν, ἐμπλεὺς κακῶν καὶ βρωμερῶν ἐνστίκτων καὶ βδελυρῶν ἔξεων, ἱκανὸς νὰ ὑποκλέψῃ τὸν ἐπιούσιον ἄρτον τοῦ τυφλοῦ καὶ νὰ θέσῃ πῦρ εἰς τὸν πώγωνα ἢ τὰ ἐνδύματα ἐνδὲς μεθυσμένου, εἰς τὰς ἐπαναστάσεις τοῦ λαοῦ εὐχαρίστως λαφυραγωγῶν καὶ δολοφονῶν καὶ τέλος ἐπὶ τῶν ὁδοφραγμάτων ἀποθνήσκων μᾶλλον ἐξ ἀγνοίας τοῦ κινδύνου παρὰ ἐν ἐπιγνώσει τῆς ἰδίας γενναιοφυχίας.

Ἐπίσης καὶ ὁ Βιρελόκ δὲν εἶνε πλέον ὁ ἀλλόκοτος ἐκεῖνος καὶ ἐμβριθὴς φιλόσοφος, εἶδος Διογένηος ἀνευ πίδαου μὲ ἐν κοφίνιον, ἐν κλεπτοφάναρὸν καὶ ἐν ἀνασκαλευτήριον εἰς τὴν χεῖρα, ὅστις εἰς τὴν ἐρημίαν τῆς νυκτὸς αἰφνης ἀναδύει ἐκ τινος γωνίας τῆς ὁδοῦ, συνάπτει πρὸς τὸν ἀποπλανηθέντα παροδίτην ἓνα διάλογον φιλοσοφικόν, παρενείρων εἰς αὐτὸν χωρὶα κλασικῶν ποιητῶν, ἱστορικὰ ἀνέκδοτα καὶ παρατηρήσεις περὶ διαφόρων μεγάλων ἀνδρῶν, μεθ' ὃ πάλιν αἰφνης καὶ ἀπροσδοκῆτως ἐγκαταλείπει τὸν ἀκροατὴν του, ἀλλ' αὐτὸς εἶνε τὴν σήμερον συνήθης καὶ ταπεινόφρων πένης, ὅστις διὰ πολυμόχθου ἐργασίας μόλις κερδαίνει δύο ἢ τρία φράγκα καθ' ἡμέραν καὶ ἡθελε περιέλθῃ εἰς φρικτὴν ἀμηχανίαν, ἀν ἐζήτει τις παρ' αὐτοῦ ν' ἀκούσῃ ἰδέας καὶ λόγους, οἱοὶ ἀπεδόθησαν ὑπὸ τῆς ποιήσεως εἰς τὸ πεζὸν πνεῦμά του.

Καὶ ἐν τούτοις ὁ τύπος οὗτος τοῦ *ράκοςυλλέκτου* πολυλάκις διεδραμάτισε πρόσωπον ἥρως ἐν τῷ δράματι τοῦ παρισιανοῦ βίου. Πρὸ ὀλίγων ἔτι ἐτῶν ἅπασαι αἱ γαλλικαὶ ἐφημερίδες αὐτὸν εἶχον κύριον θέμα τῶν σπουδαιοτέρων των ἄρθρων, ἐπίσημοι συγγραφεῖς ἔγραφον τὴν φυσικὴν ἱστορίαν του καὶ περιέγραφαν τὰς ψυχολογικὰς καὶ κοινωνικὰς φάσεις τοῦ βίου του, ἐν ταῖς ἀριστοκρατικαῖς αἰθούσαις περὶ αὐτοῦ

ἐγίνετο ἡ κυρία ὁμιλία καὶ περὶ τῆς τύχης του συνεσκέποντο μετ' ἄκρας σοβαρότητος οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ δήμου καὶ τῆς πολιτείας. Ἀνταποκρίται πολλῶν ἐφημερίδων ἐπεσκέφθησαν αὐτὸν εἰς τὴν τρώγλην του διὰ νὰ μάθωσι καὶ γνωρίσωσιν ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὸν μυστηριώδη βίον του, πολιτικοὶ προθύμως ἔσπευσαν νὰ συνηγορήσωσιν ὑπὲρ τῶν συμφερόντων του καὶ τὰ κόμματα χάριν του συνῆψαν πρὸς ἄλληλα ζωνοστάτους ἀγῶνας. Ἡ πόλις τῶν Παρισίων εἶχε γίνεи ὅλη ἀνάστατος διὰ μόνον τὸν λόγον, ὅτι ἡ δημοκρατία εἶχε διατάξει τὰ σαρώματα ἐκάστης οἰκίας νὰ ἐκκενωθῶνται καθ' ὁρισμένην τῆς πρωΐας ὥραν ἐντὸς ἰδιαιτέρας ἀμύξης, καὶ τοῦτο διὰ νὰ μὴ ῥίπτονται εἰς τὴν ὁδὸν καὶ διὰ τῆς ἀναδιδομένης ἀποφοράς καὶ τῆς σήψεως γίνωνται αἰτία διαφορῶν ἀσθενειῶν.

Διὰ τοῦ μέτρου τούτου κατεστρέφοντο ριζηδὸν ἅπαντα τὰ συμφέροντα τῶν ῥακοςυλλεκτῶν, οἵτινες μόνον πόρον τοῦ βίου των εἶχον τὴν ἀνασκάλευσιν τῶν σαρωμάτων τούτων καὶ τὴν συλλογὴν τῶν ἐν αὐτοῖς ῥακῶν, φυσικὸν δὲ ἦτο ὅτι σύμπαν τὸ σωματεῖον τοῦτο ἤγειρε φωνὴν κατὰ τοῦ σκληροῦ τούτου διατάγματος καὶ ἡ φωνὴ του εὔρεν ἡχὸν εἰς τὰς καρδίας ὅλων τῶν παρισιανῶν. Κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ἐδόθη ἀφορμὴ νὰ ἐξετασθῇ λεπτομερῶς ὁ βίος τῶν ἀνθρώπων τούτων καὶ νὰ δημοσιευθῶσι περὶ τοῦ ἐπαγγέλματος τῶν πληροφορίας, αἵτινες ἐξέπληξαν ὅλον τὸν κόσμον. Πολλοὶ δι' ὀχρυσισθῆσαν, ὅτι ἐν Παρισίοις ὑπάρχουσιν ὑπὲρ τὰς 30 χιλιάδας ῥακοςυλλεκτῶν, οἵτινες κερδαίνουνσι καθ' ἐκάστην ὑπὲρ τὰ 6 φράγκ. Τοῦτο σημαίνει, ὅτι τὸ ἐπιτήδευμα τῶν ῥακοςυλλεκτῶν ἐν Παρισίοις φέρει πρὸς ὅσον περὶ τὰς 200 χιλιάδας φράγκων καθ' ἐκάστην καὶ ἄνω τῶν 80 ἑκατομμυρίων κατ' ἔτος, δηλαδή πολὺ περισσότερον παρὰ πᾶν ἄλλο ἐκ τῶν γνωστῶν τοῦ κόσμου χρυσορυχείων. Εἶνε φανερόν, ὅτι αἱ πληροφορίες αὗται εἶνε ἀναξίόπιστοι καὶ δὲν χρήζουσι προσοχῆς. Ἀξία λόγου ἀπ' ἐναντίας εἶνε αἱ ἐπισήμως δοθεῖσαι πληροφορίες τοῦ ἀρχιμηχανικοῦ τῶν Παρισίων Ἀλφάν, καθ' ὅς 8000 περίπου άτομα ἀμφοτέρων τῶν γενῶν ἡσχολοῦντο ἐν Παρισίοις κυρίως εἰς τὸ νὰ συλλέγωσι ῥάκη. Ἐντεῦθεν ἐπίσης μανθάνομεν, ὅτι ἡ ἡμερησία ἀμοιβὴ τοῦ ῥακοςυλλέκτου δὲν εἶνε τόσον δαφυλῆς, ὅσον περιέγραψαν αὐτὴν πολλοὶ τῶν ὑπερασπιστῶν του, ἀλλ' ὅτι μόλις εἶνε τριῶν φράγκων τὴν ἡμέραν, τὰ δὲ ἐτήσια εἰσοδήματα τῆς ὕλης συντεχνίας μόλις ἀνέρχονται εἰς τὸ ποσὸν τῶν 10 ἑκατομμυρίων φράγκων.

Ἀλλὰ καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο εἶνε τόσον μέγα, ὥστε διακαίως ἡδύνατό τις νὰ ἐρωτήσῃ κατὰ τίνα τρόπον ἀπορροῶσιν οἱ πτωχοὶ ῥακοςυλλέκται ἐκ τῆς κόπρου καὶ τῶν ἀπορριμμάτων νὰ σχηματίζωσιν ἑκατομμύρια; Μήπως εὐρίσκωσιν ἐν αὐτοῖς μαργαρίτας, πολυτίμους λίθους ἢ τράπεζικὰ γραμμάτια; Οὐδὲν ἐκ τούτων συμβαίνει, ἀν δέ ποτε κατὰ τύχην εὔρωσι τοιοῦτό τι, ἀμέσως τὸ ἀποδίδουσι τιμίως εἰς τὸν θυρωρὸν τῆς οἰκίας, ὅθεν ἐρρίφθησαν τὰ σαρώματα εἰς τὸν δρόμον. Ἀλλὰ εἶνε τὰ πολύτιμα πράγματα, τὰ ὅποια ἀόκνως ἀναζητεῖ ὁ ῥακοςυλλέκτης καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἀξία ἰσοδυναμεῖ πρὸς ἑκατομμύρια· εἶνε ὅστ' αἰ, τεμάχια χάρτου καὶ ῥάκη ὑφασμάτων, συντρίμματα ὑάλων, μετάλλων κτλ. Ἀυτὰ καθ' ἑαυτὰ μὴδαμινὰ τὴν ἀξίαν, τὰ ἀντικείμενα ταῦτα ἀποβαίνουνσι πολυτίμα εἰς μεγάλας ποσότητας καὶ πωλοῦνται εἰς τιμὰς σπανίως κυμαινομένας. Ἐν Παρισίοις πληροῦνται τὰ 100 χιλιόγρ. ὀστῶν ἀντὶ 4 φράγκ., χάρτου (ἀναλόγως πρὸς τὸ ποιὸν) ἀντὶ 1—5 φράγκων, τὰ 100 χιλιόγρμ. ἐριούχων ῥακῶν ἀντὶ 40 φράγκ., συντρίμμα-

των χαλκοῦ ἀντὶ 80 φράγκ., λευκῆς ὑάλου ἀντὶ 6 φράγκ. κτλ. Ἡ βιομηχανία ἔχει τρόπους νὰ χρησιμοποιοῦσιν τὰς ἀχρήστους ταύτας ὕλας. Τὰ ὅστ' αἰελοποιεῖνται καὶ πωλοῦνται ὡς κόπρος ἢ μεταβάλλονται εἰς ἄνθρακα· ἐκ τῶν τεμαχίων τοῦ χάρτου κατασκευάζεται νέος χάρτης, ἐκ δὲ τῶν ἐριούχων ῥακῶν κατασκευάζονται ἐφθηνὰ ὑφάσματα, ἐκ δὲ τῶν θηκῶν, ἐν αἷς πωλοῦνται σαροδέλλαι κτλ., τρέφεται ὁλόκληρος βιομηχανικὸς κλάδος, τοῦ ὁποίου τὰ προϊόντα κατ' ἀνάγκην πρέπει νὰ ᾔνε ἐφθηνά, ἐν ἄλλοις λόγοις ὅλα τὰ ἐργοστάσια, ὅσα ἀσχολοῦνται εἰς τὴν κατασκευὴν στρατιωτῶν ἐκ μετάλλου, ἀπαραίτητων ἀθυρμάτων διὰ τὰ μικρὰ παιδία.

Πᾶς τις εἶνε ἐλεύθερος νὰ συλλέγῃ ὅσα καὶ ὅπου ἀνθελῇ ῥάκη, ἀλλ' οἱ ἐν Παρισίοις τὸ ἐπιτήδευμα τοῦτο ἐπαγγελλόμενοι ἔχουν σχηματίσει ἤδη μίαν τελείαν καὶ ὁμοιόμορφον συντεχνίαν, διηρημένην εἰς οὐκ ὀλίγας, οὕτως εἰπεῖν, ἱεραρχικὰς τάξεις. Τὴν ἐσχάτην τούτων ἀποτελοῦσιν οἱ λεγόμενοι „biffins“ ἢ „chineurs“, ἄνθρωποι δηλαδή, οἵτινες τὸ μὲν ἐξ ἀγάπης πρὸς τὴν τέχνην, τὸ δὲ ἐξ ἄλλων στενοχωριῶν τὴν μὲν ἡμέραν ἐξασκοῦσιν ἄλλο ἐπάγγελμα, τὴν δὲ νύκτα περιφέρονται ὅπου ἀν' ἡ τύχη ὀδηγήσῃ τὰ βήματά των, καὶ ἀνασκαλεύουσι πᾶν τὸ προστυχόν. Οἱ ἀνωτέρων τάξεων ὁμότεχνοι ὑποβλέπουσι τοὺς αὐτοκλήτους τούτους ἐρασιτέχνας, οἱ ὅποιοι δὲν εἶνε εἰς θέσιν ἀκόμῃ νὰ γνωρίζωσι καὶ νὰ σέβωνται τὴν ὑψηλὴν τῆς συντεχνίας καταγωγὴν, σφετερίζονται τὰ προνόμια τῶν ἄλλων καὶ ἐν γένει εἶνε ἱκανοὶ παραχᾶς μόνον καὶ δυσαρεσκίαις νὰ προκαλέσωσιν ἐντὸς τῶν κόλπων τοῦ ἐντίμου σωματείου.

Σεβαστότεροι εἶνε οἱ καλούμενοι „rouleurs“, ἐξ ἐπαγγέλματος οὗτοι ῥακοςυλλέκται, ὧν ἕκαστος ἐκμεταλλεύεται ἀποκλειστικῶς μίαν ἰδιαιτέραν τῆς πόλεως συνοικίαν χωρὶς νὰ πλησιάσῃ εἰς τὴν χώραν τοῦ συναδέλφου του. Ἀνώτατοι πάντων εἶνε τέλος οἱ λεγόμενοι „placiers“. Αὗτοι πλέον θεωροῦνται ὡς οἱ ἀριστοκράται τοῦ σωματείου, οἱ δικαιοῦμενοι ν' ἀνασκαλεύωσι τὰ σαρώματα καὶ πρὶν ἢ ἀκόμῃ ταῦτα ῥιφθῶσιν εἰς τὴν ὁδόν, εἰς αὐτοὺς ἐπιτρέπεται νὰ εἰσέρχωνται εἰς τὰς οἰκίας καὶ ἐνταῦθα νὰ ἐργάζωνται ἀνενοχλήτως. Οἱ θυρωροὶ τοὺς γνωρίζουν καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εὐμένως διάκνουνται πρὸς αὐτούς, διότι οἱ εὐνοούμενοί των οὗτοι τοῖς παρέχουσι πολλὰς ἐκδουλεύσεις, μεταφέροντες ὕδωρ καὶ τὰ τοιαῦτα. Ἡ θέσις ἐνὸς ἐκάστου ἀριστοκράτου ῥακοςυλλέκτου δὲν στερεῖται ἀξίας, διότι, ἐν ἡ περιπτώσει ἀποφασίσῃ ν' ἀποσυρθῇ τῶν ἐργασιῶν του, τὴν πωλεῖ εἰς τὸν διάδοχον, τὸν ὅποιον κοσμίως καὶ καθαρώς ἐνδεδυμένον παρουσιάζει μίαν Κυριακὴν εἰς τοὺς θυρωροὺς τῆς συνοικίας του καὶ τὸν συνιστᾷ εἰς τὴν εὐμένειαν καὶ ἀγαθὴν των προαίρεσιν.

Τοιαῦται εἶνε αἱ διάφοροι κατηγορίαι τῶν καθ' ἑαυτο ῥακοςυλλεκτῶν, οἵτινες αὐτοπροσώπως ἐκτελοῦσι τὰ ἔργον των. Ἐκτὸς τούτων ὅμως ὑπάρχουσι καὶ ἐπιχειρηματίαι, ἀγοράζοντες τὰ ὑπὸ τούτων συλλεγόμενα, καθαρίζουσιν αὐτὰ καὶ τὰ μεταπωλοῦσιν ἔπειτα εἰς διαφόρους ἐργοστασίάρχας. Τοιοῦτοι ἐπιχειρηματίαι ὑπάρχουσι τὴν σήμερον ἐν Παρισίοις ὑπὲρ τοὺς 100, μετὰξὺ τῶν ὁποίων ὑπάρχουσι καὶ τινες, ὧν τὰ κεφάλαια ἀνέρχονται εἰς ἑκατομμύρια. Ἀπὸ τοῦ 1868 εἰς ὅλας τὰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς ἐν Παρισίοις παρίσταται ὡς ὑποψήφιος κύριός τις, ὀνόματι Βερτών. Ὁ υποψήφιος οὗτος εἶνε τρόπον τινὰ ὁ γελοιοποιὸς ὅλων τῶν ἐν Παρισίοις ἐκλογῶν. Τὸν ἑαυτὸν του ἀποκαλεῖ „ὑποψήφιον τῆς ἀνθρωπότητος“. Αἱ πρὸς τοὺς ἐκλογεῖς ἀγο-

ΚΥΜΑΤΑ ΘΑΛΑΣΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΡΔΙΑΣ ΚΥΜΑΤΑ.

Κατὰ τὴν εἰκονογραφίαν τοῦ Γουλιέλμου Κράι.

ρεύσεις του εἶνε τετυπωμένα ἐπὶ ροδοχρόου χάρτου καὶ κομοῦνται ὑπὸ τῆς εἰκόνης του ἐν ξυλογραφίᾳ. Στερεοτύπως σχεδὸν ὑπόσχεται πάντοτε, ὅτι θὰ καταστήσῃ εὐδαίμονα ὅλην τὴν ἀνθρωπότητα καὶ πρωτίστως τοὺς Παρισιανούς, λέγει δὲ πρὸς τοὺς ἐκλογεῖς του, ὅτι καθ' ἕκον πρὸς τὸν πολιτισμὸν ἔχουσι νὰ τὸν καταστήσωσιν ἀντιπρόσωπόν των ἐν τῷ Κοινοβουλίῳ. Αὐτὸς ὁ κύριος Βερτὼν ἦτον ἄλλοτε ῥακοπώλης, κατορθώσας ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν ν' ἀποκτήσῃ μεγάλην περιουσίαν, διὰ νὰ δυνήθῃ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ βίου του νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς εὐτυχίας τῆς ἀνθρωπότητος.

Οἱ ῥακοσυλλέκται ἐνδιατρίβονται εἰς ὠρισμένας ὁδοὺς, ὅπου δὲν ἐγκαθίστανται πλέον ἄλλων τᾶξεων κάτοικοι. Ἡ γνωστοτάτη τῶν ὁδῶν τούτων εἶνε ἡ ὁδὸς Μουφετάρ ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὁχθῆς τοῦ Σηκουάνα. Αἱ κατοικίαι τῶν ἀνθρώπων τούτων φαίνονται μακρόθεν ὡς σκηναὶ περιπλανωμένων ἀδιγγάνων, ἐντὸς δ' αὐτῶν ἐπικρατεῖ φυσικῶς ἡ μεγαλύτερα ἀκαθαρσία. Οἱ πλείστοι αὐτῶν οὐδεμίαν ἄλλην ἐργασίαν ἐπιχειροῦσιν, ἡ δὲ τέχνη των αὐτὴ διδάσκεται ἀπὸ πατρὸς εἰς υἱόν. Πρὸς τὴν ἀστυνομίαν οἱ ῥακοσυλλέκται εἶνε πάντοτε φιλικῶς συνδεδεμένοι, διότι ἂν καὶ ζῶσι τρόπον τινὰ ἐκτὸς τῆς κοινωνίας, σπανίως προσέρχονται εἰς τὸν ἱερέα διὰ νὰ εὐλογήσῃ τοὺς γάμους των, κυρίως δ' εἰπεῖν εἰς οὐδεμίαν θρησκείαν ἀνήκωσι, γεννῶνται, γηράσκωσι καὶ θάπτωνται ἔξω τῶν κοινωνικῶν νόμων, ἐν τούτοις τὰ κακουργήματα εἶνε παρ' αὐτοῖς σχεδὸν ἄγνωστα καὶ εἶνε ὡμολογημένον, ὅτι αὐτοὶ εἶνε οἱ φιλειρηνικώτεροι καὶ εὐπειθέστεροι κάτοικοι τῶν φιλοταράχων Παρισίων. Οὐδέποτε εἰς οὐδεμίαν συμμετέσχον ἐπανάστασιν καὶ κατὰ τὴν τελευταίαν μάλιστα τῶν Παρισίων στάσιν λέγεται, ὅτι ἐξηκολούθουν καθ' ἑκάστην νύκτα νὰ ἐξέρχονται εἰς τοὺς δρόμους καὶ ἡσύχως νὰ συλλέγωσι τὰ εὐρισκόμενα ῥάκη.

Τοιαύτη εἶνε ἡ εἰκὼν τοῦ τιμίου μέν, ἀλλὰ καὶ λίαν πεζοῦ ἐργάτου, ὅστις τὸ παρασιτικόν του ἐπιτήδευμα προσπαθεῖ ὅπωςδὴποτε νὰ χρησιμοποίησῃ πρὸς ὄφελος δευτερευόντων τινῶν βιομηχανικῶν κλάδων. Ἀλλὰ πῶς ἦτα δυνατόν, ὁ τύπος οὗτος ἀκριβῶς νὰ καταστή τὸ δημοφιλέστατον στοιχεῖον τοῦ παρισιανοῦ βίου; Ποία ἰδιότης του ἦτον ἱκανὴ νὰ κινήσῃ τὴν συμπάθειαν οὐ μόνον τῶν ἐν Παρίσι, ἀλλὰ καὶ τῶν ἔξω ἀνθρώπων; Πῶς ἡ παράδοσις περιέβαλεν αὐτὸν διὰ τῆς λόμφεως τῆς δόξης; Ὅλα ταῦτα δύνανται νὰ ἐξηγηθῶσιν, ἂν παραδεχθῶμεν ὅτι οἱ μυθιστοριογράφοι πάρα πολὺ ἐνεβάθυναν εἰς τὰ μυστήρια τῶν ῥακοσυλλεκτῶν καὶ τοὺς ἐξιδανίκευσαν, οὕτως εἰπεῖν, διὰ τῆς βίας. Καὶ τὸ πρᾶγμα τοῦτο ἦτον ὅλως φυσικόν. Οἱ μυθιστοριογράφοι ἐμίσουν πᾶν τὸ καθημερινὸν καὶ τετριμμένον, ἐλάτρευον δὲ τὸ ἔκτακτον καὶ ἀσύνηθες καὶ μὴ συμφωνοῦν πρὸς τὰς διατάξεις τῆς κοινωνίας, τοῦ συνήθους βίου καὶ τῆς πολιτείας. Ἔνεκα τούτου οἱ ἀδιγγάνοι ἐκίνουν τὴν περιέργειάν των πολὺ περισσότερον τῶν ἐντοπίων καὶ φορολογουμένων λαχανοπωλῶν, οἱ κακοῦργοι καὶ οἱ δῆμιοι τοῖς ἦσαν πολὺ ἐλκυστικώτεροι τῶν χωροφυλάκων καὶ δι-

καστῶν, αἱ μωραὶ παρθένοι προσφιλέστεραι τῶν φρονίμων. Ὁ ῥακοσυλλέκτης ἀμέσως ἐίλκυσε ἐφ' ἑαυτὸν τὴν προσοχὴν τοῦ μυθιστοριογράφου, διότι δὲν εἰργάζετο τὴν ἡμέραν ὡς ὁ ὑποδηματοποιὸς καὶ ὁ ῥάπτης, ἀλλ' εἰς τὸ ζοφερόν τῆς νυκτὸς σκότος ἐξήρχετο ὡς νυκτερὶς ἐξ ἀγνώστων φωλεῶν, εἰς αἷς κατέφευγε πάλιν ἅμα τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἡλίου, διότι περὶ μέσας νύκτας τὸν συνήντα τις εἰς τὰς ἐρήμους καὶ ἀφωτίστους ὁδοὺς, φέροντα πρὸς τούτοις καὶ κλεπτοφάναρν. Αὐτὸ καὶ μόνον τὸ κλεπτοφάναρν ἦρκει νὰ καταστήσῃ τὸν ῥακοσυλλέκτην προσφιλῆ ἥρωα τῶν μυθιστοριογράφων. Εἰς τοὺς εὐφαντάστους ἀνθρώπους ἡ συναρμολόγησις τῶν διαφόρων ἰδεῶν διαδραματίζει σπουδαῖον πρόσωπον, τὸ δὲ κλεπτοφάναρν πάντοτε γεννᾷ τὴν ἰδέαν ἐκτάκτων συμβάντων, νυκτερινῶν κακουργημάτων καὶ δραματικῶν πράξεων. Μία ἀκτὺς τοῦ φωτὸς τῆς νυκτερινῆς ταύτης λυχνίας ἐπέσε καὶ ἐπὶ τὸν ἡμέτερον ῥακοσυλλέκτην καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν μίαν ποιητικὴν λάμψιν.

Χωρὶς ἀμφιβολίας ὑπάρχουσι μεταξὺ τῶν ῥακοσυλλεκτῶν καὶ περιεργοὶ τινες τύποι, μὴ φέροντες ἐφ' ἑαυτῶν τὴν σφραγίδα τοῦ συνήθους. Ἀποδιοπομπαῖοι τράγοι τῆς κοινωνίας, λιποτάκται ἐκ τοῦ περὶ ὑπάρξεως ἀγῶνος ποτέ δὲν λείπουσιν ἀπὸ τὸν κόσμον, πολλοὶ δ' αὐτῶν δὲν ὀκνοῦσι νὰ δράξωσι τὸ ἀνασκαλευτήριον πρὸς εὗρεσιν τροφῆς. Ὅπως εἰς τὰ διάφορα ἄστυα τῶν ἀστέγων ἐν Παρίσιος καταφεύγουσι πολλὰκις ἐκπεσμένοι μαρκήσιοι καὶ κόμητες, ἱερεῖς καὶ καθηγηταί, ἱατροὶ καὶ δικηγόροι, πρῶην δήμαρχοι καὶ ὑψίφωνοι, οὕτω δὲν εἶνε παράδοξον, ἂν ποτε εἰς τῶν ναυαγῶν τούτων τοῦ βίου ἀναγκασθῇ νὰ καταφύγῃ εἰς τὰς σκηνὰς τῆς ὁδοῦ Μουφετάρ. — Οὕτω δὲ γίνονται πολλὰκις ἀλλόκοτοι συναντήσεις, ὡς ἡ ἐξῆς, ἣν διηγᾶται ὁ ποιητὴς Gérard de Nerval. Νύκτα τινὰ ἐπέστρεφεν λίαν ἄργα εἰς τὴν οἰκίαν του μὲ κεφαλὴν βεβαρημένην ἐκ τῶν ἀναθυμιάσεων τοῦ οἴνου, καθ' ὁδὸν δὲ συναντήσας ῥακοσυλλέκτην, τὸν ἠρώτησε:

— Τί ὥρα εἶνε, ἀγαπητέ;

— Quota hora est; ἀπήντησεν οὗτος: tertiam esse credo (ποία ὥρα εἶνε; νομίζω εἶνε ἡ τρίτη).

Ὅτε δὲ ὁ Νερβάλ ἐκπληκτος τὸν ἠτένισεν, ἐξηκολούθησεν ὁ ῥακοσυλλέκτης:

— Ἀπορεῖτε, ὦ εὐγενὲς τῆς μέθης ὁμοίωμα, ὅτι ὁμιλῶ λατινικὰ μάζῃ σας; Μάθετε ὅτι ἔχετε τὴν τιμὴν νὰ συνομιλήτε μὲ τὸν ἀρχαῖον γραμματέα καὶ συνεργάτην τοῦ Beaumarchais. Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐχαιρέτησε τὸν φίλον μας καὶ ἀπεμακρύνθη.

Ὡς καὶ ἄνωτέρω εἵπομεν, γίνονται μὲν τοιαῦται συναντήσεις, ἀλλὰ γίνονται λίαν σπανίως. Αἱ παραδόσεις ὅμως τοῦ λαοῦ γενικεύουσι τὰ σπάνια ταῦτα ἀνέκδοτα καὶ μεταβάλλουσιν ἕκαστον ῥακοσυλλέκτην εἰς ὑποκρυπτόμενον δοῦκα ἢ ἀποπλανηθέντα ἀρχαιολόγον. Τοιαύτη εἶνε ἡ δύναμις τῆς φιλολογίας ἐπὶ τοῦ πνεύματος τοῦ λαοῦ.

Η ΔΥΣΤΥΧΙΣΜΕΝΗ.

(Δήγημα.) (συνέχεια.)

Οπισθεν τῆς θύρας ἠκούσθησαν ναυαγίαις βηματισμοὶ καὶ τὴν αὐτὴν στιγμήν ἀντήχησεν ἡ ἐπιτακτικὴ φωνὴ τοῦ Βίκτωρος.

— Διὰ τί δὲν ἐτοιμάζουσι λοιπὸν τὰ ἄλογα; Μήπως πρέπει νὰ πάγω μετὰ τὰ πόδια τῆς ἀστυνομίας;

— Ἀμέσως, ἀμέσως, εἶπε πάλιν τραυλίζων ὁ κύριος Ράτς. Ἐλεονώρα, λάβε ἐπὶ τέλους τὸν κόπον!

— Ἀλλὰ, καὶ μὲν Δαμιανέ, ἠκούσθη ἡ φωνὴ τῆς· δὲν ἐνεδύθηκα ἀκόμη!